

1125**USTAWA**

z dnia 18 grudnia 1998 r.

o pracownikach sądów i prokuratury.

Art. 1. Ustawa określa obowiązki i prawa urzędników oraz innych pracowników zatrudnionych w:

- 1) sądach powszechnych i wojskowych,
- 2) powszechnych i wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury.

Art. 2. Urzędnikiem może być osoba, która:

- 1) korzysta z pełni praw cywilnych i publicznych,
- 2) nie była karana za przestępstwo popełnione umyślnie,
- 3) ma co najmniej średnie wykształcenie i zna dobrze język polski,
- 4) odbyła staż urzędniczy w sądzie lub w prokuraturze,
- 5) ma stan zdrowia pozwalający na zatrudnienie na określonym stanowisku,
- 6) cieszy się nieposzlakowaną opinią.

Art. 3. 1. Staż urzędniczy ma na celu praktyczne i teoretyczne przygotowanie do wykonywania obowiązków urzędnika.

2. Staż urzędniczy trwa 12 miesięcy i kończy się egzaminem.

3. Od odbycia stażu urzędniczego zwolnione są osoby, które ukończyły aplikację sądową, prokuratorską lub referendarską.

Art. 4. 1. Stosunek pracy z osobą ubiegającą się o przyjęcie na staż urzędniczy nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas określony.

2. Stosunek pracy z urzędnikiem nawiązuje się na podstawie umowy o pracę na czas nie określony.

Art. 5. Stosunek pracy z osobami, o których mowa w art. 4, nawiązuje i rozwiązuje odpowiednio w:

- 1) sądzie apelacyjnym — prezes sądu apelacyjnego,
- 2) sądzie okręgowym — prezes sądu okręgowego,
- 3) sądzie rejonowym — prezes sądu rejonowego,
- 4) wojskowym sądzie okręgowym i garnizonowym — prezes wojskowego sądu okręgowego,
- 5) Naczelnej Prokuraturze Wojskowej — Naczelny Prokurator Wojskowy,
- 6) prokuraturze apelacyjnej — prokurator apelacyjny,
- 7) prokuraturze okręgowej i rejonowej — prokurator okręgowy,
- 8) wojskowej prokuraturze okręgowej i garnizonowej — wojskowy prokurator okręgowy.

Art. 6. Urzędnik jest obowiązany:

- 1) przestrzegać Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa,
- 2) rzetelnie i bezstronnie, sprawnie i terminowo wykonywać powierzone zadania,
- 3) dochowywać tajemnicy państwowej i służbowej,
- 4) zachowywać się godnie,
- 5) poszerzać wiedzę zawodową.

Art. 7. 1. Urzędnik jest obowiązany wykonywać polecenia służbowe przełożonych.

2. Jeżeli w przekonaniu urzędnika polecenie służbowe jest niezgodne z prawem lub zawiera znamiona

pomyłki, jest on obowiązany na piśmie poinformować o tym przełożonego. W razie pisemnego potwierdzenia polecenia urzędnik jest obowiązany je wykonać.

3. Urzędnik nie wykonuje polecenia służbowego, jeżeli prowadziłoby to do popełnienia przestępstwa lub groziłoby niepowetowanymi stratami.

Art. 8. 1. Urzędnicy i inni pracownicy sądów i prokuratury podlegają okresowym ocenom kwalifikacyjnym. Oceny dokonuje właściwy prezes sądu lub prokurator, biorąc pod uwagę opinię bezpośredniego przełożonego. Dla dokonania tej czynności właściwy prezes sądu lub prokurator powołuje komisję kwalifikacyjną.

2. Minister właściwy do spraw sprawiedliwości określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe zasady i tryb postępowania przy dokonywaniu ocen urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury oraz tryb postępowania odwoławczego w tych sprawach.

Art. 9. Urzędnik przy wykonywaniu obowiązków służbowych nie może kierować się swoimi poglądami politycznymi, religijnymi ani interesem jednostkowym lub grupowym.

Art. 10. Między urzędnikami nie może powstać układ podległości służbowej, jeżeli są małżonkami albo pozostają ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia albo przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 11. 1. Urzędnik nie może podejmować dodatkowego zatrudnienia bez zgody przełożonego.

2. Urzędnik nie może wykonywać zajęć sprzecznych z obowiązkami urzędnika i podważających zaufanie do sądu lub prokuratury.

Art. 12. Rozwiązanie stosunku pracy z urzędnikiem bez wypowiedzenia może nastąpić w razie jego nieobecności w pracy z powodu choroby trwającej dłużej niż rok lub odosobnienia ze względu na chorobę zakaźną w okresie pobierania z tego tytułu zasiłku, a także w razie usprawiedliwionej nieobecności w pracy z innych przyczyn, po upływie okresów przewidzianych w art. 53 Kodeksu pracy.

Art. 13. 1. Środki na wynagrodzenia zasadnicze urzędników ustala się:

- 1) w pierwszym roku obowiązywania ustawy — przeciętnie w wysokości 35% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego,
- 2) w drugim roku obowiązywania ustawy — przeciętnie w wysokości 40% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego,
- 3) w trzecim roku obowiązywania ustawy — przeciętnie w wysokości 50% wynagrodzenia zasadniczego sędziego sądu rejonowego

— z tym że w drugim i trzecim roku obowiązywania ustawy środki na wynagrodzenia zasadnicze urzędników podwyższa się o wartość składki na ubezpiecze-

nia emerytalne i rentowe, o której mowa w art. 110 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 137, poz. 887).

2. Podwyższenie indywidualnych wynagrodzeń urzędników nalicza się od dnia 1 stycznia każdego roku.

Art. 14. 1. Minister właściwy do spraw sprawiedliwości w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw obrony narodowej i do spraw pracy określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) stanowiska w sądach powszechnych i wojskowych oraz w powszechnych i wojskowych jednostkach organizacyjnych prokuratury, na których zatrudniani są urzędnicy i inni pracownicy, a także kwalifikacje wymagane do zajmowania tych stanowisk,
- 2) szczegółowe zasady wynagradzania urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury,
- 3) tabele wynagrodzenia zasadniczego urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury,
- 4) wysokość dodatku przysługującego z tytułu zajmowanego stanowiska oraz pełnionej funkcji,
- 5) szczegółowe zasady odbywania stażu urzędniczego oraz przeprowadzania egzaminu,
- 6) warunki zwalniania od odbycia stażu urzędniczego osób innych niż wymienione w art. 3 ust. 3, jeżeli osoby te wykazą się praktycznym i teoretycznym przygotowaniem do wykonywania obowiązków urzędnika.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, należy uwzględnić zasadę, że wynagrodzenie jest różnicowane w zależności od stażu pracy, pełnionej funkcji oraz zajmowanego stanowiska i jego znaczenia dla funkcjonowania sądu lub prokuratury.

3. Minister właściwy do spraw sprawiedliwości może określić, w drodze rozporządzenia:

- 1) regulamin premiowania urzędników i innych pracowników zatrudnionych przy ściąganiu należności sądowych oraz w wydziałach ksiąg wieczystych,
- 2) regulamin przyznawania urzędnikom i innym pracownikom sądów i prokuratury nagród za szczególne osiągnięcia w pracy.

Art. 15. Urzędnikowi i innemu pracownikowi sądu lub prokuratury przysługuje dodatek za wieloletnią pracę w wysokości wynoszącej po 5 latach pracy 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego. Dodatek ten wzrasta o 1% za każdy dalszy rok pracy aż do osiągnięcia 20% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego.

Art. 16. Za wieloletnią pracę urzędnik i inny pracownik sądu lub prokuratury otrzymuje nagrodę jubileuszową w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy — 75% wynagrodzenia miesięcznego,

- 2) po 25 latach pracy — 100% wynagrodzenia miesięcznego,
- 3) po 30 latach pracy — 150% wynagrodzenia miesięcznego,
- 4) po 35 latach pracy — 200% wynagrodzenia miesięcznego,
- 5) po 40 latach pracy — 300% wynagrodzenia miesięcznego,
- 6) po 45 latach pracy — 400% wynagrodzenia miesięcznego.

Art. 17. Urzędnikowi albo innemu pracownikowi sądu lub prokuratury, którego stosunek pracy ustał w związku z przejściem na rentę z tytułu niezdolności do pracy lub na emeryturę, przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości:

- 1) dwumiesięcznego wynagrodzenia — po 10 latach pracy w sądzie lub prokuraturze,
- 2) trzymiesięcznego wynagrodzenia — po 15 latach pracy w sądzie lub prokuraturze,
- 3) sześciomiesięcznego wynagrodzenia — po 20 latach pracy w sądzie lub prokuraturze.

Art. 18. W sprawach nie uregulowanych niniejszą ustawą do urzędników i innych pracowników sądów i prokuratury stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. Nr 31, poz. 214, z 1984 r. Nr 35, poz. 187, z 1988 r. Nr 19, poz. 132, z 1989 r. Nr 4, poz. 24, Nr 34, poz. 178 i 182, z 1990 r. Nr 20, poz. 121, z 1991 r. Nr 55, poz. 234, Nr 88, poz. 400 i Nr 95, poz. 425, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 90, poz. 451, z 1994 r. Nr 136, poz. 704, z 1995 r. Nr 132, poz. 640, z 1996 r. Nr 89, poz. 402 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 98, poz. 604, Nr 133, poz. 882 i 883 i Nr 141, poz. 943 oraz z 1998 r. Nr 131, poz. 860, Nr 155, poz. 1016 i Nr 162, poz. 1118), a w sprawach nie uregulowanych także w tej ustawie — przepisy ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. — Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717).

Art. 19. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 81, poz. 406, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 751—753, Nr 121, poz. 769, Nr 124, poz. 782 i Nr 133, poz. 882 oraz z 1998 r. Nr 98, poz. 607, Nr 160, poz. 1064 i Nr 162, poz. 1118) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł działu V otrzymuje brzmienie:

„Kuratorzy, referendarze sądowi, urzędnicy i inni pracownicy sądowi”;

- 2) w art. 120 dodaje się § 7 w brzmieniu:

„§ 7. W sprawach nie uregulowanych niniejszą ustawą do kuratorów zawodowych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia

18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz. U. Nr 162, poz. 1125).”;

- 3) w art. 122¹ dodaje się § 6 w brzmieniu:

„§ 6. W sprawach nie uregulowanych niniejszą ustawą do referendarzy sądowych stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.U. Nr 162, poz. 1125).”;

- 4) art. 123 otrzymuje brzmienie:

„Art. 123. § 1. W sądach są zatrudnieni urzędnicy i inni pracownicy sądowi.

§ 2. Zasady zatrudniania urzędników i innych pracowników sądowych oraz ich obowiązki i prawa określają odrębne przepisy.”;

- 5) w art. 124 w § 1 skreśla się pkt 4.

Art. 20. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 1994 r. Nr 19, poz. 70 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 90, poz. 557, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 752 i 753, Nr 124, poz. 782 i Nr 141, poz. 944 oraz z 1998 r. Nr 98, poz. 607, Nr 155, poz. 1016 i Nr 162, poz. 1123) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł rozdziału 6 otrzymuje brzmienie:

„Urzędnicy i inni pracownicy”;

- 2) art. 101 otrzymuje brzmienie:

„Art. 101.1. W powszechnych jednostkach organizacyjnych prokuratury zatrudnieni są urzędnicy i inni pracownicy.

2. Zasady zatrudniania urzędników i innych pracowników oraz ich obowiązki i prawa określają odrębne przepisy.”

Art. 21. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy osoby zatrudnione na podstawie dotychczasowych przepisów jako pracownicy administracyjni przez okres co najmniej roku w sądach lub jednostkach organizacyjnych prokuratury stają się urzędnikami w rozumieniu ustawy.

2. Z dniem wejścia w życie ustawy osoby zatrudnione w sądach lub jednostkach organizacyjnych prokuratury na stanowiskach pomocniczych, technicznych, robotniczych i obsługi oraz pracownicy administracyjni zatrudnieni przez okres krótszy niż rok stają się innymi pracownikami w rozumieniu ustawy.

Art. 22. Stosunki pracy nawiązane przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie mianowania pozostają w mocy i mogą być zmieniane i rozwiązywane na zasadach określonych w ustawie o pracownikach urzędów państwowych.

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*